

МЕЖДИННА ОЦЕНКА

ПЛАН ЗА

УСТОЙЧИВА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ

Община Бургас 2023-2031

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение	3
2. Оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас (2023-2025 г.)	10
3. Изводи и препоръки	35

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за устойчива градска мобилност (ПУГМ) поставя хората, достъпността и обществената ангажираност в центъра на процеса на планиране, с цел осигуряване на подобро качество на живот за всички. Този подход признава, че интеграцията трябва да се случи във всички видове транспорт, всички институции за планиране, всички дисциплини и всички граждани и заинтересовани страни. Той осигурява систематичен процес на мониторинг и оценка за предоставянето и прилагането на ПУГМ, като гарантира, че целите са базирани на подходящ набор от действия.

Важно е да се подчертае, че ПУГМ е структуриран, но гъвкав процес. Той предоставя подход за дефиниране на проблеми и разработване на решения, като същевременно позволява фокусиране върху специфичните нужди на града/локацията чрез разработване на целеви мерки и персонализирани планове за действие.

Въпреки че ПУГМ не е задължителен документ за планиране и като цяло не подлежи на нормативна регламентация съгласно международно или национално законодателство, насоките са широко използвани от много европейски градове. Той се определя като „стратегически план, предназначен да задоволи нуждите от мобилност на хората и бизнеса в градовете и техните околности за по-добро качество на живот и създаването му се основава на съществуващите практики за планиране при надлежно отчитане на принципите на интеграция, участие и оценка.“

Планът за устойчива градска мобилност (ПУГМ) на община Бургас за периода 2023-2031 година е средносрочен стратегически документ и формулира общинските приоритети в сферата на транспортната инфраструктура и управлението на мобилността на територията на общината.

Той е приет от Общински съвет Бургас на заседание №54/25.07.2023 г. и надгражда резултатите от първия план с период на действие 2014 – 2023 г.

При изготвянето на ПУГМ са взети под внимание принципите и препоръките на Пакета за устойчива градска мобилност и са спазени стъпките по процеса на създаване на план за устойчива градска мобилност, които ЕК е поместила в своите насоки по темата. Главната цел на европейската транспортна политика е да помогне за създаването на система, която подкрепя европейския икономически прогрес, подобрява конкурентоспособността и предлага висококачествени услуги в сферата на мобилността, като същевременно използва ресурсите по-ефективно. На практика транспортът трябва да консумира по-малко и по-чиста енергия, да използва по-добре една модерна инфраструктура и да намали отрицателното си въздействие върху околната среда и ключови природни богатства като водата, земята и екосистемите.

Понятието „градска мобилност“ се отнася до възможността за лесно придвижване на хората между различни точки в града или градските региони с помощта на наличната транспортна мрежа и услуги. Поради това се поставя силен акцент върху участието на гражданите и заинтересованите страни и се насърчават промени в поведението по отношение на мобилността.

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

ПУГМ се разработват в подкрепа усилията на градовете да използват по ефективен начин съществуващата транспортна инфраструктура и услуги и да предприемат мерки за градска мобилност по разходо-ориентиран и разходо-ефективен начин. Плановете следва да се разработват и изпълняват в сътрудничество, което обхваща различни области и сектори, между отделните равнища на управлението и администрацията, включително и с органите в съседните райони — както градски, така и селски.

Съществуват много фактори, които влияят върху градската мобилност, като например демография, земеползване, управление, наличие на обществен транспорт, използване на автомобили и местна икономика. ПУГМ цели стимулиране на балансираното развитие и подобрената интеграция на различните видове градска мобилност.

ПУГМ на Община Бургас е съобразен с местните условия и се отнася конкретно за територията, за която е създаден. С разработването му се цели да се удовлетворят нуждите от придвижване на хората и бизнеса въз основа на съществуващи практики на планиране при надлежно взетите предвид принципи на интеграция, участие и оценка.

В ПУГМ на Община Бургас е изведена визия и е предложен план за постигането ѝ като са набелязани конкретни приоритети и мерки, които са съобразни с гореизброените документи на Европейската комисия по въпросите за градска мобилност, както и с българското законодателство и местните, регионални и национални планови и стратегически документи.

Визията се основава на принципа на приемствеността, при който се проследяват световните и европейски тенденции при устойчивото развитие на транспорта в градовете и се съобразява с приетите стратегически документи свързани с мобилността на град Бургас, както и подчертана тенденция за устойчивост на резултатите, постигнати с изпълнени проекти и стратегически документи, като са изследвани възможности за разработване на мерки, които надграждат интелигентната мобилност и водят до подобряване на свързаността в града. Тя има за цел да бъде водеща при процеса на планиране и да посочи основните направления на устойчивото градско придвижване и цялостното бъдещо развитие на Бургас.

Като първенец в страната в развитието на устойчиви модели на мобилността, община Бургас продължава политиката към постигане на баланс между икономически, екологични, социални и управленски фактори влияещи на бъдещото развитие.

Визията, дефинирана в плана, включва кратко описание на представата за развитие на основните аспекти на градската мобилност с хоризонт до 2031 г., съобразени с целите за устойчивост, енергийна ефективност и достъпност и синхронизирани с планираното устойчиво и балансирано развитие на градските територии на град Бургас, и с предвидените и дефинирани бъдещи тенденции и предизвикателства в развитието на градската мобилност:

„Бургас 2031: Приобщаваща и иновативна система за градска мобилност, с фокус върху хората и околната среда, осигуряваща безопасни, интегрирани и достъпни алтернативи за мобилност и устойчиво развитие.“

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

С реализацията на идентифицираните приоритети и мерки в ПУГМ на община Бургас се цели постигане на:

- устойчиво надграждане на обществения транспорт и разширяване на мрежата;
- замяна на използвания автопарк с по-малко замърсяващи и по-икономични превозни средства;
- подобряване на транспортната инфраструктура;
- насърчаване на активната мобилност;
- управление на паркирането с критерии за устойчивост;
- насърчаване на технологичните промени и оптимизирането на градското разпределение на стоките чрез иновативни технологични и логистични елементи за оптимизиране на системата за мобилност;
- преминаване към безопасно придвижване;
- намаляване на средния годишен брой на смъртните случаи при пътнотранспортни произшествия;
- насърчаване на отговорната мобилност чрез образование, информация и управление (кампании, проучвания).

Определени са три стратегически цели, които са взаимосвързани, което означава, че постигането на всяка една от тях предполага насочени действия в рамките на останалите, както и че реализацията на всяка цел подпомага останалите.

Стратегическа цел 1: Намаляване на въглеродните емисии от транспорт и подобряване на качеството на околната среда

Стратегическа цел 2: Подобряване на градската среда, насърчаваща устойчива градска мобилност

Стратегическа цел 3: Насърчаване на технологичните промени, подобряване на интеграцията и организацията на градската мобилност.

С изпълнението на поставените стратегически цели, се очаква община Бургас да постигне следните резултати:

- намаляване на времето за пътуване с обществен транспорт средно с 10%;
- намаляване на трафика с до 10% в централната градска част в полза на активната мобилност;
- намаляване на злополуките на пътя с 20% в град Бургас;
- постигане на устойчиво удовлетворение от качеството на обществения транспорт.
- подобряване на достъпността и свързаността между кварталите;
- повишаване на пътната безопасност и комфорта за всички участници в движението.
- увеличаване на дела на устойчивите форми на транспорт;

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

- намаляване на емисиите на парникови газове и подобряване на екологичните показатели (намаляване на емисиите на CO₂ от транспорт с 28% до 2030 г.).

За да бъдат постигнати стратегическите цели са предвидени следните приоритети и мерки:

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

Приоритет	Мерки
<p align="center">Приоритет 1 Декарбонизация и здраве</p>	<p><i>1.1. Създаване и развитие на Транспортно-логистичен хъб към ВНИП по инициатива на Община Бургас с цел повишаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите от парникови газове на предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика и зелени индустрии и високотехнологични производства</i></p> <p><i>1.2. Закупуване на нов, екологично чист подвижен състав за нуждите на градския и междуселищния транспорт в рамките на общинската транспортна схема в съответствие с разпоредбите в Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства</i></p> <p><i>1.3. Изграждане на електрозарядни станции и хъбове на територията на Община Бургас</i></p> <p><i>1.4. Разработване и въвеждане на модел за градски зони с успокоен трафик и нулеви емисии</i></p> <p><i>1.5. Идентифициране на „горещи“ точки от градската територия по отношение на прахово и шумово замърсяване и изграждане на система от зелени пояси</i></p> <p><i>1.6. Изграждане на системи за защита от шума - шумозащитни екраниращи съоръжения /шумозащитни стени и плътни зелени пояси/ около натоварени транспортни - комуникации, промишлени зони, летище (бул. „Стефан Стамболов“ при МБАЛ Бургас; бул. „Тодор Александров“; Летище „Бургас“ - кв. Сарафово; кв. Крайморие и др. съгласно стратегическата карта на шума);</i></p> <p><i>1.7. Поетапна подмяна на общинския лекотоварен автопарк с електрически</i></p> <p><i>1.8. Мерки за подобряване на качеството на въздуха</i></p> <p><i>1.9. Мерки за насърчаване на велосипедното движение – Проект „Зелена огърлица“.</i></p>
<p align="center">Приоритет 2 Градска среда за устойчива и безопасна мобилност</p>	<p><i>2.1. Обновяване и изграждане на транспортни комуникации в съществуващите и в изграждащите се нови бизнес зони</i></p> <p><i>2.2. Интеграция на контактната зона с морето</i></p> <p><i>2.3. Реконструкция на улична и пътна мрежа</i></p> <p><i>2.4. Реконструкция и рехабилитация на общинска пътна мрежа и изграждане на необходимите технически съоръжения, осигуряващи и подобряващи достъпа до местата за предоставяне на публични услуги, до недвижими културни ценности и събития, до места за рекреация и туризъм, туристически обекти, производствени и бизнес зони;</i></p> <p><i>2.5. Приключване на пътен възел на ул. „Крайезерна“ с превръщането ѝ в четири-лентов път и връзката с бул. „Тодор Александров“ за транзитния автомобилен поток, вкл. и преминаването на тежкотоварните автомобили.</i></p> <p><i>2.6. Бургаска градска железница: „Изготвяне на технически проект, технически спецификации за строителство и изработване на ПУП за връзка между жп гара Бургас и летище Бургас“ по проект „Достъп от коридор ОИС до летище Бургас. Проучвания за връзка между железопътната инфраструктура и летище Бургас“.</i></p> <p><i>2.7. Изграждане на интегрирана система от обществени паркинги - подземни, полуподземни, многоетажни и буферни паркинги, зони за паркиране и система за управление</i></p>

	<p>2.7.1. Изграждане на надземни етажни паркинги в комплексите.</p> <p>2.7.2. Буферни паркинги („Park and Ride“)</p> <p>2.7.3. Изграждане на подземни паркинги</p> <p>2.8. Развитие на интегрирана инфраструктура за велосипеден транспорт – обвързване на изградената мрежа от велосипедни алеи и доизграждане на такива</p> <p>2.8.1. Изграждане на велопаркинги за лични велосипеди.</p> <p>2.8.2. Изграждане на велоплощадки за обучение на деца в правилата на движение.</p> <p>2.8.3. Изграждане на велосипедни надлези за безконфликтно пресичане на натоварени градски магистрали.</p> <p>2.8.4. Определяне на зони със споделено движение – автомобили и велосипеди с ограничение на скоростта 30 км/ч.</p> <p>2.9. Подпомагане развитието на пешеходното движение</p> <p>2.9.1. Цялостно подобряване на средата за движение на пешеходците – тротоарите и алеите.</p> <p>2.9.2. Реорганизация на съществуващите кръстовища,</p> <p>2.9.3. Реконструкция и подновяване на подлезните</p> <p>2.9.4. Развитие на пешеходната зона в централната градска част,</p> <p>2.9.5. Организиране на споделени улици.</p> <p>2.10. Постоянна актуализация на хоризонталната маркировка и знаковото стопанство с цел пътна безопасност</p>
<p>Приоритет 3 Интелигентна мобилност</p>	<p>3.1. Въвеждане на системи за интелигентно управление на трафика – създаване и поддържане на транспортен модел на община Бургас</p> <p>3.2. Въвеждане на дигитални услуги за гражданите и бизнеса в сферата на мобилността</p> <p>3.3. Развитие на мобилността като услуга (MaaS)</p> <p>3.4. Внедряване на аналитична система в обществения транспорт</p> <p>3.5. Динамична оптимизация на разписанията на обществения транспорт</p> <p>3.6. Поставяне на електронни информационни табла с броячи на ключови велоалеи</p>
<p>Приоритет 4 Ефективна мобилност</p>	<p>4.1. Промени в наредбите на община Бургас, които въвеждат специализирани регулации за зони с успокоен трафик, управление на зареждането на търговски обекти, управление на сметосъбирането, регулации за движение на електрически тротинетки, пътната безопасност</p> <p>4.2. Въвеждане на системи за управление на паркирането с фокус върху изграждане на интегрирана система за управление на обществените паркинги и зоните за контролирано паркиране (синя и зелена зона)</p> <p>4.3. Разработване на стратегия за поэтапна декарбонизация на обществения и междуселищен транспорт</p>

	<p><i>4.4 Извършване на анализ и поетапно въвеждане на преференциален данък МПС за електро- и хибридни МПС</i></p> <p><i>4.5. Промяна на модела на тарифиране за линиите, обслужващи извънградската част на общината - Разработване на тарифен модел за включване на всички населени места в общината в единна интегрирана тарифна система.</i></p> <p><i>4.6. Специфична паркинг политика</i></p> <p><i>4.6.1. Повишаване на цената на паркиране в синя и зелена зона и цената на стикера за живеещите</i></p> <p><i>4.6.2. Въвеждане на забрана за паркиране върху тротоара</i></p> <p><i>4.6.3. Въвеждане на времеви ограничения за паркиране в синята зона.</i></p> <p><i>4.6.4. Налагане на неприсъствени фишове от ОП „Транспорт“ на собствениците на ППС, паркирали в нарушение на Закона за движение по пътищата.</i></p> <p><i>4.6.5. Възможност за неприсъствено заплащане на цената за принудително задържано ППС чрез използване на техническо средство „скоба“.</i></p> <p><i>4.7. Насърчаване на членството в международни мрежи за устойчива градска мобилност</i></p> <p><i>4.8. Въвеждане на мониторинг и оценка на дейностите по ПУГМ с провеждане на ежегодна анкета</i></p> <p><i>4.9. Създаване на обществен съвет по мобилността като консултативен орган за вземане на решения</i></p> <p><i>4.10. Създаване на аналитично звено за транспортни политики в структурата на Община Бургас и укрепване на капацитета на експертите</i></p> <p><i>4.11. Регулиране на трафика от електрически превозни средства (тротинетки, велосипеди)</i></p> <p><i>4.12. Иновации, данни и изкуствен интелект за ефективно управление и оптимизация на интелигентната мобилност</i></p>
<p>Приоритет 5 Отговорна мобилност</p>	<p><i>5.1. Провеждане на непрекъснати информационни кампании с цел стимулиране на алтернативни начини на придвижване и нова култура на градска мобилност</i></p> <p><i>5.2. Непряко свързани мерки за стимулиране на пешеходното движение за устойчива градска мобилност.</i></p> <p><i>5.3. Кампании за насърчаване на позитивното отношение и подкрепа на мерките за декарбонизация на транспорта</i></p> <p><i>5.4. Кампании за безопасност на уличното движение в градска среда</i></p> <p><i>5.5. Кампании за популяризиране на политиките за устойчива градска мобилност като водещ приоритет за управление на града</i></p>

2. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПУГМ НА ОБЩИНА БУРГАС (2023-2025 г.)

Оценката се основава на количествени показатели и данни за качествени измерения - мерки, процеси, политики, за периода 2023-2025 г. Използвана е информация от изпълнени и/или в процес на подготовка и предстоящо изпълнение проекти и инвестиции, финансирани от различни източници.

Напредък по цели и приоритети може да бъде обобщен по следния начин:

Приоритет 1: Декарбонизация и здраве

- Разпределението на пътуванията показва леко покачване на дела на пешеходното и велосипедно движение;
- Обществените пътувания се увеличават умерено;
- Моторизацията леко спада под 530/1000 жители;
- Средната възраст на автобусния парк е редуцирана, благодарение на увеличен дял на електрически и CNG превозни средства.

Приоритет 2: Градска среда за устойчива и безопасна мобилност

- Към веломержата на Бургас са добавени нови 7 км велоалеи;
- Разширена и модернизирана е системата за велосипеди под наем. Подновени са 100% от системата (125 електрически). Предстои увеличаване на капацитета до края на 2025 г. с още 100 броя. Изцяло е подменена дигиталната платформа, с която се оперира тази дейност от ОП Транспорт;
- Предстои пускане на нова вело естакада и част от велоалея до кв. Краймorie.

Приоритет 3: Интелигентна мобилност

- Създадени са първите версии на транспортния модел за управление на светофарите и е въведена дигитална платформа за централизирано управление на модернизирани до момента 39 светофара. Предстои реализиране на нова фаза за надграждане на системата от светофари с нови функционалности за анализ, както и увеличаване на броя на обхванатите в системата локации.

Приоритет 4: Ефективна мобилност

- Средната съобщителна скорост на бързите автобусни линии се задържа около 21 км/ч.;
- Удовлетвореността от обществения транспорт се поддържа на ниво 54%.

Приоритет 5: Отговорна мобилност

- Проведени са общо 5 кампании за повишаване на осъзнатостта по отношение аспектите на градската мобилност, както и множество таргетиращи мобилността събития в по време на Седмицата на мобилността.

С ключово значение за постигане стратегическите цели на ПУГМ са следните проекти и инициативи, реализирани, в процес на изпълнение или в процес на подготовка:

- **Проект „Прилагане на общински планове за устойчива градска мобилност за преход към климатично неутрално и устойчиво на климатичните промени**

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

общество CLIMA-SUMP“ с финансиране от Програма LIFE на ЕС, в процес на изпълнение.

Община Бургас е партньор по проекта, чието изпълнение стартира от 01/01/2024 и следва да приключи на 30.06.2030 г. Основната му цел е да подпомогне местните власти да създадат административни, организационни, технически и финансови условия за пълното прилагане на ПУГМ, като допринесе за превръщането им в неутрално по отношение на климата и устойчиво общество. С реализацията му се очаква да бъдат постигнати следните резултати: намаляване на емисиите на парникови газове в резултат на изпълнение на мерките по ПУГМ; изграждане на устойчив капацитет в общинската администрация; повишаване на осведомеността и създаване на добре информирани и мотивирани жители, които да бъдат партньори на общинските администрации в прилагането на ПУГМ; повишаване на информираността и знанията по въпроси, свързани с устойчивата градска мобилност и климата и възпроизвеждане на резултатите от проекта в други българските общини; комуникация и ангажиране на заинтересованите страни в подкрепа на изпълнението на ПУГМ и повишаване на тяхната активност по отношение на изпълнението на допълнителните мерки и привличане на финансиране за допълнителните мерки.

Основните дейности включват: изпълнение на приоритетните мерки от ПУГМ; създаване на механизми за изграждане и укрепване на дългосрочен капацитет в общините за мобилизиране на финансови ресурси за изпълнение на допълнителните действия по ПУГМ; координиране и мониторинг на изпълнението на мерките по ПУГМ, вкл. чрез изграждане и прилагане на модел за изчисляване на емисиите на парникови газове и въглеродните компенсации; разработване на документална база в общините за прилагане на политиките за преход към неутрално по отношение на климата и устойчиво общество; актуализиране на ПУГМ; включване и работа със заинтересованите страни на местно, регионално и национално равнище.

Бюджетът на проекта е в размер на 16 171 489,94 евро, като този за община Бургас е 2 799 420,67 евро.

- Проект „Инфраструктура за нулеви емисии“ („Zero Carbon Infrastructure (ZCI) с финансиране от Програма „ИНТЕРРЕГ Европа 2021 – 2027“, в процес на изпълнение.

Община Бургас е партньор заедно с Окръжен административен съвет на Кроноберг, Швеция (водещ партньор); Регионален съвет на Кайнуу, Финландия; Център за развитие, гр. Кран, Словения; Правителство на Навара, Генерална дирекция за промишленост, енергетика и стратегически проекти, Испания; Градски съвет на Корк, Ирландия; град Мехелен, Белгия; град Парма, Италия и Университет Еразъм Ротердам, Холандия.

Проектът стартира през март 2023 г. и приключва през март 2027 г. като си поставя амбициозната цел да подкрепи 8 града и региона в Европа в усилията им да развият зеления транспорт и инфраструктура с нулеви въглеродни емисии на техните територии. Дейностите включват тестване на решения за преодоляване на предизвикателствата свързани с бариерите пред изграждането на инфраструктура за зареждане на частни електрически превозни средства; изграждането на устойчива градска логистика; бизнес

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

модел на устойчива градска мобилност – стимули, които изграждат търсенето за декарбонизирани транспортни решения; преход към мобилност с нулеви въглеродни емисии – обществено приемане и комуникация.

Като резултат се очаква да бъдат идентифицирани и споделени добри практики за справяне с предизвикателствата; да бъде изграден на капацитет на 8 публични органи чрез обучение и трансфер на знания и да бъдат подобрени 8 подходящи политически инструмента за осигуряване на необходимата инфраструктура и създаване на доверие на пазара.

Бюджетът на проекта е в размер на общо 4 079 136, 00 лв.

- Проект „Пилотна инициатива за свързаност в Югоизточния регион – Подобряване на свързаността на второстепенната и третостепенната пътна мрежа в област Бургас с Трансевропейската транспортна мрежа за товари и пътници чрез реконструкция на пътища, в т.ч. строителство, реконструкция, рехабилитация и ремонт (основен и/или текущ) на републикански, горски и общински пътища“ с финансиране от ОПРР 2014-2020, приключил.

Проектът е изпълнен в периода 2023-2024 г. Община Бургас е партньор заедно с АПИ и Югоизточно Държавно Предприятие – Сливен. Целта на проекта е дейностите по рехабилитация на съществуващите пътни отсечки да подобрят качеството на средата и на транспортните характеристики на уличната мрежа; да се осигури безопасност на движението и възможност за по-бързо и ефективно придвижване на работещи, градски транспорт и обслужване на бизнеса. Крайната цел на пилотната инициатива за свързаност в Югоизточния регион е подобряване на транспортната свързаност в Югоизточен регион, чрез ремонт и реконструкция на общинска пътна и улична инфраструктура на територията на община Бургас. По този начин ще бъде постигнато благоприятно въздействие върху населението на област Бургас, транзитно преминаващите товарни автомобили, достъпността до TEN-T мрежата на товари и пътници в рамките на региона, както и пряко върху населението на общините Бургас, Айтос, Камено и Средец. В рамките на осигуреното финансиране за Община Бургас (33 779 745 лева) са извършени следните дейности:

- проектно-проучвателни работи (ППР) за рехабилитация/основен ремонт на второкласен път II-99, с изпълнението на които се осигурява безопасност на движението и комфорт на пътуващите между Бургас, Черноморец, Созопол, Приморско, Царево и Малко Търново и се удължен експлоатационния живот на пътя. Инвестицията допринася за подобряване на качеството на живот и работната среда на територията на община Бургас и област Бургас.

- Реконструкция на ул. Одрин от к-ще „Трапезица“ до бул. Проф. Яким Якимов (път III-9008 „I-9 (Бургас) – кв. Д. Езерово, км 0+000 – км 2+400) с изграждане на 2-ро пътно платно: I етап: Реконструкция на ул. Одрин от к-ще „Трапезица“ до бул. Проф. Яким Якимов км 2+185 – км 1+520; II етап: Реконструкция на ул. Одрин от к-ще „Трапезица“ до бул. Проф. Яким Якимов км 1+520 – км 0+600.

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

▪ Реконструкция на общински път BGS1033 от км 0+000 /път I-6 /Айтос-Бургас// до км 3+850 /АМ „Тракия“/ПВ „Българово“/. Трасето е част от общинската пътна мрежа на територията на Община Бургас, който свързва първокласния път I-6 „София-Бургас“ с Автомагистрала „Тракия“ и преминава през гр. Българово, общ. Бургас, където живеят 1562 жители . Пътят е основен транспортен достъп не само за жителите на гр. Българово до близките населени места и общинския център гр. Бургас. По това трасе преминава пътникопотока от и за АМ „Тракия“ и е основна връзка между Северна и Южна България в оста Русе- Варна – Малко Търново. По този път преминава целият товарен превоз идващ от север през гр. Айтос към пристанище Бургас и прилежащите зърнени бази. Пътят е с дължина 3 850 л. м. от км 0+000 / път I-6 / до км 3+850.

▪ Изпълнение на текущ ремонт на общински път BGS1030 /от път III-9008 /Бургас-кв. Долно Езерово/ до /III-6008// - от км 0+000 до км 2+400: Трасето е част от общинската пътна мрежа на територията на Община Бургас, което свързва път III-6008, респективно път I-6 „София-Бургас“ с път III-9008 „Бургас-Долно Езерово“, който се явява продължение на ул. „Одрин“. През летния сезон пътят се използва като алтернативен за тежкотоварните автомобили, като целта е да се намали транспортния натиск от туристическия поток към южното Черноморие. През летния сезон интензивността на трафика в отсечката се увеличава пет пъти.

Изпълнението на проекта води не само до подобрени градски условия, но и подобряване качеството на атмосферния въздух, облекчение върху градските пътни артерии и тяхната повишена безопасност, чрез извеждането на транзитния трафик.

▪ **Проект: „Интелигентна градска инфраструктура за устойчив транспорт и пътна безопасност в Община Бургас“, с финансиране по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж” на ПРР 2021-2027 г., в процес на изпълнение**

Община Бургас е водещ партньор, а Бургасбус ЕООД и ЕСО Чардж ЕАД са партньори по проекта, който стартира през октомври 2025 г. и следва да приключи през октомври 2028 г. Основната му цел е изграждането на интегрирана, устойчива, безопасна и ефективна транспортна система в Бургас чрез прилагане на иновативни мерки за устойчива градска мобилност, пътна безопасност, дигитализация, социално включване и екологична трансформация. Дейностите по проекта включват:

- Подмяна на дизеловите автобуси с електрически превозни средства чрез доставка на два броя 18-метрови електробуса с нулеви емисии за BRT линия Б1 – една от най-дългите и натоварени линии в града. По този начин ще се осигури 100% обслужване на линията с електробуси и ще се намалят вредните емисии и шумовото замърсяване.
- Изграждане на зарядна инфраструктура чрез партньорство с частен инвеститор, насърчаваща използването на електромобили и прехода към нисковъглероден транспорт и осигуряване на възможност за зареждане на електрическите автобуси, които обслужват линиите от масовия градски транспорт.
- Изграждане на многофункционален образователен и тренировъчен център за пътна безопасност и управление на превозни средства, който да служи като

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

учебна база за провеждане на практическо обучение на ученици от професионалните гимназии по транспорт и механотехника, които завършват средното си образование с правоспособност на водачи на превозни средства категория В, с полигон и площадка за обучение по БДП (МС №7/2021 г.) за деца и пешеходци.

- Увеличаване на обхвата на системата за централизирано управление на трафика, включващо инфраструктурно надграждане и преоборудване на съществуващи кръстовища и внедряване на интелигентни решения за управление и мониторинг на трафика в реално време, с цел оптимизация на трафика и повишаване на пътната безопасност и ефективността на обществения транспорт

Очакваните резултати от изпълнението на проекта са:

- По-високо качество и комфорт на пътуването, редуцирано време за придвижване и по-ниски експлоатационни разходи;
- Значително намаляване на емисиите на CO₂, фини прахови частици и шум в гъстонаселени райони
- Подкрепа за електрификацията на обществения транспорт, чрез създаване на условия за междинно зареждане на електрически автобуси, които обслужват линиите за градския транспорт и резервно захранване в случаи на аварии в автобусното депо
- Обезпечаване на достъп до бърза зарядна инфраструктура за бизнеса и гражданите, в участъци, където към момента липсва такъв. Стимулиране на използването на алтернативни горива и намаляване на зависимостта от дизелово гориво.
- Постепенно намаляване на дизеловите превозни средства в обществения транспорт;
- Подобряване качеството на атмосферния въздух;
- Насърчаване на инвестиции в сферата на електромобилността и „чистите“ технологии
- Създаването на устойчив образователен център с реална учебна, симулационна и тренировъчна среда, която отговаря на нуждите на учебните заведения, професионалните гимназии, центрове за обучение на възрастни и социално уязвими групи.
- Подобряване на екологичната, естетическа и функционална стойност на пространство от 101 дка, чрез рехабилитация на незастроена площ и включването и в урбанистичната структура като зона за образование и безопасност-Осигуряване на общинска инфраструктура за безвъзмездно ползване за образователни цели и за инициативи с нестопански характер
- Принос към политиките за учене през целия живот, професионално образование и пътна безопасност, чрез осигуряване на база за практически класни и извън класни занимания за ученици от ПГ по транспорт и ПГ по механотехника и електроника, в чийто учебни програми е включена подготовка за водачи на МПС и за обучения по БДП на млади хора от НЕЕТ-групи, деца, ученици, възрастни и безработни лица

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

- Превенция на рисковете за здравето и живота на децата при взаимодействието им с пътната система;
- Осигуряване на място за провеждане на обучения, курсове и събития със структури на МВР, БЧК и НПО.
- Осигуряване на възможност за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти на регионално, общинско и училищно ниво с цел осигуряване на качествено обучение и възпитание по БДП.
- По-добро управление на задръстванията и задръжките по светофарите, подобряване на организацията на придвижване, повишаване на безопасността и информираността на водачите

Интервенциите в рамките на проекта са в съответствие с изготвени анализи/предложения в ПУГМ на Бургас, отразени в: Приоритет 1 „Декарбонизация и здраве“, мярка 1.8. Мерки за подобряване на качеството на въздуха; Приоритет 3. „Интелигентна мобилност“, мярка 3.1. Въвеждане на системи за интелигентно управление на трафика – създаване и поддържане на транспортен модел на община Бургас Приоритет 4: „Ефективна мобилност“, мярка 4.12. Иновации, данни и изкуствен интелект за ефективно управление и оптимизация на интелигентната мобилност.

Стойността на инвестицията е в размер на 10 740 501,10 евро, от които БФП: 7 577 267 лева.

- Проект „Бургас в подкрепа на икономическата активност“ с финансиране по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж” на ПРР 2021-2027 г., в процес на изпълнение

Проектът стартира през ноември 2025 г. и приключва през ноември 2028 г. Партньори по проекта са община Бургас, СБЗ и „Индустриален и логистичен парк Бургас“ АД. Част от дейностите по проекта са насочени към:

- реконструкция и уширение на ул. „Крайезерна“ – изграждане на локалното платно с крайулично паркиране от о.т. 496 до о.т. 503А;
- рехабилитация на съществуващо локално платно с крайулично паркиране в участъка от о.т. 504 до о.т. 508;
- изграждане на велосипедна алея от дясно на локалното платно, включително улично осветление и дъждовна канализация;
- продължение на локално платно на ул. „Крайезерна“ до съществуващ ж.п. надлез от о.т. 496 до о.т. 589.

Една от специфичните цели на проекта е да се подобри пътната инфраструктура в Северна промишлена зона чрез ремонт и реконструкция на ул. „Крайезерна“, и изграждане на връзката и с ул. „Одрин и да се подобри екологичната обстановка не само в рамките на целевата територия, но и на целия град чрез изведения интензивен трафик извън жилищната част на града.

Ул. „Крайезерна“ е ключова за транспортната свързаността на града с международни пътища и осигурява достъпът до важни логистични обекти, като пристанище „Запад“, летище Бургас, Свободна безмитна зона, територията на промишлена зона „Север“.

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

Изграждането на велоалея 1,7 км по протежение на улицата, гарантира велосипедна свързаност на сателитните квартали на града с централна градска част. Модернизираната пътна инфраструктура е общо 1900 км. Предвид екологичната обстановка в град Бургас, извеждането на трафика от жилищната територия ще доведе до повишаване качеството на атмосферния въздух и ще отговори на дългогодишните усилията на общината за благоустрояване и подобряване на урбанизираната територия и условия за живот на хората в града.

Стойността на инвестицията е 25 400 562 лева от които 16 912 000 лева е БФП.

- **Проект „Устойчива и интелигентна градска инфраструктура за активност, здравословен начин на живот и образование на територията на гр. Бургас“ с финансиране по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж” на ПРР 2021-2027 г., в процес на изпълнение**

Проектът стартира през октомври 2025 г. и ще приключи през октомври 2028 г. Основната му цел е прилагане на интегрирани интервенции на територията на няколко локации в град Бургас, **осъществяващи връзка между градската част, крайбрежието и езерата**. Предвиждат се инвестиции, свързани с обновяване на прилежащи пространства на територията на ж.к. „Зорница“ и „Изгрев“; реконструкция на улични участъци и предлагане на повече места за паркиране, разширяване на мрежата от велоалеи, обособяване на пешеходни и зелени пространства за постигане на интегрирана зелена система, свързваща ж.к. „Зорница“ с крайбрежните части, обособяване на пространствена и функционална връзка със съществуващия Парк „Езеро“, Атанасовско езеро и крайбрежието на Черно море с новопроектирания парк в кв. Сарафово. В проекта са включени 2 дейности с пряк принос към постигане целите на ПУГМ:

- „Зелена транспортна свързаност“, която включва **изграждане на интегрирана инфраструктура за чисти превозни средства на територията на к-с „Зорница“ и мобилен хъб за чисти превозни средства**. Предвижда се основен ремонт на уличната мрежа в ж-к Зорница, в това число подновяване на улично осветление, изграждане на слаботокови мрежи и видеонаблюдение, изграждане на ново велотрасе, оптимизиране на организацията на движение и сегрегиране на зоните за паркиране в уличното пространство, обособяване на зелени зони и зони за отдых и обособяване на мобилен остров в уличната регулация, който ще осигури достъпен и разнообразен транспорт за гражданите, пътуващи в и около града, на разстояние по-малко от 5 минути пеша. Мобилен остров ще бъде изграден като мрежа от модерни съоръжения, базирани на универсален функционален дизайн, който лесно може да се адаптира към особеностите на всяко конкретно място. Чрез предоставяне на удобни и устойчиви решения за мобилност, както и интермодални услуги, гражданите ще могат лесно и бързо да организират пътуването си според нуждите. В рамките на последователните усилия за постигане на напредък в прилагането на интегрирани решения за градска среда, се предвижда развиването на зони, в които в малък периметър да бъдат концентрирани различни демонстрационни решения, осигуряващи споделена вело и електромобилност,

и други съоръжения осигуряващи интерактивно ползване, промотиращи и доказващи възможността за съжителство на различни функции в общи, така наречени „Умни зони“.

- **Благоустрояване и паркоустрояване на алейна мрежа и кътове за отдих и рекреация в кв. Сарафово.** Предвижда се възможност за обособяване и изграждане на озеленена площ за широко обществено ползване (тип парк) при крайбрежната ивица на квартал „Сарафово“ и постигане на пространствена и функционална връзка със съществуващ Приморски парк, Парк „Езеро“ и кварталите „Зорница“ и „Изгрев“. С изпълнението на тази дейност ще се насърчи и прилагането на алтернативни модели на придвижване (велосипеди, ходене пеш), обособяване на пешеходни и зелени пространства за постигане на интегрирана зелена система, свързваща крайбрежните части, осигуряване на функционални връзки с парк „Езеро“ и крайбрежието на Черно море с новопроектирания парк в кв. Сарафово. Предвижда се обособяване на мобилен остров със зарядна инфраструктура за електромобили и електрически велосипеди, с цел предоставяне на удобни и устойчиви решения за мобилност на гражданите. Планирането на средата ще бъде с подход за цялостно улесняване на движението на пешеходци и велосипедисти през територията, изграждане на достъпна среда и създаване на наситеност с функции за целогодишна заетост.

- **Проект „Изграждане на иновативен, високотехнологичен, академичен център за интегриране на съвременни образователни и технологични инициативи, насърчаващ растежа на знанието и икономическия напредък“ с финансиране по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж” на ПРР 2021-2027 г., в процес на изпълнение**

Проектът стартира през август 2025 и приключва през август 2028 г. Партньори са община Бургас и СНЦ „Регионален академичен център на БАН- Бургас“. В проекта е предвидена дейност за изграждане на нулево емисионна зарядна инфраструктура - зарядни станции за електрически превозни средства и велосипеди на територията, където ще бъде изграден академичния център.

Сред приоритети на местната администрация винаги е било осигуряването на сигурни и оптимизирани транспортни връзки в града, както и налагането на екологичен транспорт и умни системи за управление на трафика за оптимизиране и повишаване на безопасността на участниците в движението. Мястото, в което е предвидено да се изгради академичния център е обградено от 3 страни с улици, които ще бъдат разширени с осигурено улично паркиране и озеленяване и прилежащи велоалеи. Територията на академичния кампус ще бъде въглеродно неутрална, като няма да се допускат превозни средства отделящи въглеродни емисии. В синхрон с концепцията за обособяване на тази територия и постоянната и целенасочена политика за подмяна на превозните средства с нулево емисионни е предвидено обособяване на мобилен остров, който ще позволява зареждането на електрически превозни средства, чрез генериране на енергия от възобновяеми енергийни източници, както и ще насърчи придвижването на ползвателите и гостите на кампуса с екологичен и устойчив транспорт. Мобилен остров ще включва 1 брой зарядна станция за електрически превозни средства, вкл. автобуси и модул за

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

зареждане на електрически велосипеди, паркиране и поправка, като необходимата електроенергия за зареждане ще се генерира от фотоволтаични панели.

Изграждането на това съоръжение, ще допринесе за развитието на концепцията на Община Бургас за изграждане на мрежа от мобилни острови на територията на общината с цел насърчаване навлизането на електрическите превозни и алтернативни форми на придвижване в градска среда. Общата стойност на проекта е в размер на 18 918 434.04 евро от които БФП в размер на 6 646 794.46 евро.

- Проект „Преоценка на климатичната неутралност и качеството на градската среда в европейските крайбрежни градове“ („Revaluing Urban Quality Climate Neutrality in European Waterfront Cities“ (Re-value), с финансиране от програма „Хоризонт Европа“, в процес на изпълнение

Община Бургас е партньор по проекта, който стартира през януари 2023 г. и приключва през януари 2027 г. Основната му цел е да подкрепи усилията на Европейските региони в процесите на адаптиране и минимизиране влиянето на климатичните промени чрез реализиране на едро мащабни демонстрационни дейности с трансгранично значение. В рамките на проекта Re-Value девет европейски крайбрежни града ще демонстрират как климатичната неутралност и качеството на градската среда могат да бъдат приведени в съответствие чрез преоценяване на връзката им с крайбрежието, укрепване на съпътстващите ползи и смекчаване потенциални неблагоприятни въздействия. В четирите водещи града (Алесунд, Брюж, Бургас и Римини) ще бъде приложен пилотен модел за интегрирано градоустройствено планиране и проектиране за постигане на климатична неутралност и значително намаляване на парниковите газове емисии до 2030 г. Предвидените дейности за Община Бургас по проекта включват:

- разработване на съвместна интелигентна информационна система за моделиране и оценка на климатичното въздействие на мерките заложи при градското проектиране и планиране с технологични възможности за визуализиране на сценарии;
- разработване на подробна пътна карта за устойчиво развитие и интегрираност на крайбрежните зони, с цел прилагане на решения за постигане на климатична неутралност. Обследване на възможни сценарии, инвестиционни и партньорски модели и изготвяне на предпроектни проучвания за прилагане на решения в градска среда.
- прилагане на пилотен проект на територията на крайбрежна градска зона в община Бургас, който да демонстрира иновативни и природосъобразни решения за постигане на климатична неутралност на градската среда.
- разработване на каталог с добри практики и предложения за прилагане на природосъобразни, иновативни и зелени решения в градска среда, за да се намали уязвимостта на градската територия към съществуващи и бъдещи заплахи, породени от климатичните промени.

- Проект „Прилагане на иновативни мерки за адаптация към изменението на климата“ с финансиране от Програма „Опазване на околната среда и климатичните промени“ на ФМ на ЕИП 2014-2021, приключил

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

Проектът е изпълнен в периода февруари 2021 – април 2024 г. Община Бургас е една от осемте български общини заедно с Варна, Кърджали, Пловдив, Русе, Сливен, Стара Загора и София-град партньори по проекта. Водещ партньор е НДЕФ, а партньор от страна ФП на ЕИП е Асоциацията на местните и регионални власти (KS) в Норвегия в сътрудничество със Западнонорвежкия изследователски институт. Проектът има за цел да подобри капацитета на местните власти за планиране и идентифициране на креативни и иновативни решения за градско планиране и тяхното прилагане за смекчаване на въздействието и адаптация към климатичните промени.

Дейностите по проекта включват: планиране; мониторинг и прилагане на действия за смекчаване на въздействието и адаптация към климатичните промени; преглед на стратегическите планове и идентифициране на инвестиционните дейности в осемте общини; инвестиционни мерки за прилагане на зелени решения в градска среда.

- Проект „Прилагане на зелени мерки за по-чист въздух на територията на община Бургас“, с финансиране от ПОС 2021-2027 г., в процес на изпълнение

Проектът стартира през април 2025 г. и приключва през юли 2029 г. и има за цел да подобри качеството на атмосферния въздух на територията на община Бургас чрез намаляване на емисиите на ФПЧ10 от вторично разпрашаване, посредством изграждане и надграждане на зелена инфраструктура в градска среда. В Програмата за подобряване на КАВ 2021-2027 на община Бургас е посочено, че вторият по значимост източник на замърсяване с ФПЧ е транспортът, което се дължи основно на вторичното разпрашаване. В резултат на проведени проучвания и анализи са идентифицирани и приоритизирани 50 терени за инвестиции на територията на град Бургас с обща площ от 17.2332 хектара, които са включени в проекта и върху тях с цел редуциране емисиите на ФПЧ, причинени от вторичното разпрашаване се предвижда изграждане и разширяване на зелени площи, залесяване с препоръчителни растителни видове, изграждане на поливна система в избрани терени.

Очаква се в резултат от изпълнението на проекта да се:

- ограничат източниците на вторично разпрашаване и да се осигури пречистването на въздуха по естествен път чрез целенасочени инвестиции за разширяване на зелените площи в градска среда и засаждане на растителни видове с най-висока степен по отношение улавянето на ФПЧ.
- повиши обществената информираност по отношение на качество на атмосферния въздух и насърчи включването на местните общности в инициативи, свързани с опазване, залесяване и грижа за зелените площи и околните междублокови пространства.

С принос към изпълнението на мерките и целите на приоритетите включени в ПУГМ са и следните инициативи и инвестиции на община Бургас:

- Закупуване на електромобили за нуждите на Община Бургас, с което се стимулират алтернативните начини на придвижване и изграждане на нова култура на градска мобилност щадяща околната среда. Един автомобил се използва за контрол на Синята зона в Община Бургас, 2 са предназначени са за дейностите на отдел „Контрол и административно-наказателна дейност по опазване на околната среда“ на Дирекция

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

„Околна среда“ и Дирекция „Управление при кризи, обществен ред и сигурност“, един автомобил и зарядна станция с мощност минимум 22 kW за нуждите на „Домашен социален патронаж“ – Бургас. Това ще позволи по-ефективно и екологично обслужване на потребителите в домашна среда, в съответствие с тенденциите за декарбонизация и дигитализация на социалния сектор. Инвестицията води до директни ползи за околната среда, като чрез замяната на конвенционални автомобили с електрически се очаква да бъдат спестени около 30 т. CO₂ годишно;

- Изградена светофарна уредба на кръстовище ул. „П. Задгорски“ и ул. „Г. Калоянчев“
- Изграден етажен паркинг кв. 4а по плана на ж.к. „Зорница“;
- Подобряване на системите за паркиране и контрол на достъпа;
- Изградена нова велоалея в землище на квартал „Крайморие“ с рампово съоръжение/пасарелка;
- Закупуване на „паяк“ за нуждите на ОП „Транспорт“;
- Изграждане на паркинг система към зала Арена Бургас;
- Система за контрол за достъп до рибарско селище Сарафово;
- Надграждане на софтуер с чатбот за градски транспорт;
- Монтиране на информационни табла с променливо съдържание в заслони на спирки на градския транспорт;
- Ремонт на светофарни уредби по градската мрежа;
- Закупуване на компютърни системи и паркинг автомати за ОП „Транспорт“ и др.
- Изграждане на довеждаща инфраструктура към индустриална зона гр. Българово;
- Проектиране и изграждане на нова улица в промишлена зона „Север и на обслужващи улици на промишлена зона „Север“;
- „Реконструкция на 2 бр. съществуващи кръстовища по бул. „Захари Стоянов“ и изграждане на нова улична мрежа в територията на ПЗ „Юг-Запад“, гр. Бургас: Етап 1 – Нова улица по регулационния план на Промислена зона „Юг-Запад“, гр. Бургас“;
- Нова улица за достъп до лодкостоянка Бункера и улица с крайулично паркиране;
- Южен обход – пътна връзка от о.т. 95 – 209 по плана на ж.р. „Меден рудник“ до път I-9;
- Реконструкция на ул. „Одрин“ – етап 3 от км 0+000 до км 0+600;
- Основен ремонт на път BGS1039 /III-906, Каблешково – Бургас/ Рудник – Брястовец /III-6009/ от жп прелез до о.т. 507 /ул. „Морава“, кв. „Черно море“;
- Реконструкция на общински път BGS1030 от км 2+100 до км 4+100;
- Реконструкция на ул. Индустриална и ул. Чаталджа в обхвата между ул. Спортна и бул. Тодор Александров; на ул. „Св. Патриарх Евтимий“, на ул. „Гладстон“, на ул.

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

„Ивайло“ от о.т. 508 до о.т. 407; на улици в кв. Възраждане и централна градска част, Бургас; на ул. „Индустиална“, Бургас, от о.т.1а до о.т.282; на ул. „Шейново“, Бургас; на ул. „Васил Левски“; на ул. „Фердинандова“; на ул. „Крайезерна“ III етап;

- Изграждане на второ пътно платно по бул. „Никола Петков“ и преконструиране на кръстовище на бул. „Никола Петков“ и ул. „Димитър Димов“, гр. Бургас, в кръстовище с кръгово движение;

- Общински път BGS1033 от км 3+850 /гр. Българово/ до км 4+982 /АМ „Тракия“/ПВ „Българово“/;

- Основен ремонт на път I-9 „Варна – Бургас“ в участъка от км 236+270 до км 237+840 (дясно платно) и от км 236+257 до км 237+880 (ляво платно);

- Изграждане на улици в ж.р. „Меден рудник“;

- Ремонт на ул. „Климент Охридски“, Бургас;

- Изграждане на шумозаглушителни екрани на път I-9, Бургас;

- Локална пътна връзка към зала Арена Бургас;

- Обслужваща улица от о.т.835-466-389-388-387 до о.т.384, между кв.34 и кв.141 по плана на РЦ Меден рудник;

- Изграждане на нова улица с велоалея, кв. Лозово, Бургас;

- Изграждане на нови улици в зона „Пети километър“, улица с крайулично паркиране от о.т.225 до о.т.3 по „ПУП - ПУР за територията между път I-6 Бургас-София, път I-9 Бургас-Варна, северен обходен път и ул. „Транспортна“, в разширението на строителните граници на гр. Бургас;

- Изграждане на нова улица за обслужване на УПИ II-3860, местност „Оникилика“ в гр. Бургас;

- Изграждане улично осветление от път I-9 в участъка от кръгово кръстовище до Северен обход на Бургас;

- Изграждане на нова улица от о.т.1а- до о.т.10 (ул. Родопи) и част от ул. Вежен от о.т.5-7 до о.т.17 в кв.Ветрен, Бургас

- Светофарна уредба на кръстовище ул. „П. Задгорски“ и ул. „Г. Калоянчев“;

- Етажен паркинг в УПИ I-265 „за здравни нужди“, кв. 4а по плана на ж.к. „Зорница“, гр. Бургас,

- Нова велоалея в землище на квартал „Крайморие“ с рампово съоръжение/пасарелка,

Чрез Общинската програма „Моят град, моят квартал, моята улица“ в периода са реализирани дейности по благоустрояване на междублокови пространства, строеж на нови, рехабилитация на съществуващи паркинги, обособяване на паркоместа, нови подходи към съществуващи паркинги, нови тротоари, обновяване на алеини мрежи, изграждане на подходи към жилищни входове и озеленяване. Тези интервенции

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

допринасят за подобряване на градската среда, повишаване на достъпността и качеството на живот в жилищните квартали, като допълват инфраструктурните инвестиции с мерки за по-добро управление и използване на публичните пространства.

В процес на подготовка са проекти за изграждане на нови велоалеи по ул. „Одрин“ - до 4 км и велоалея до Рибарско селище във връзка с развитието на интегрирана инфраструктура за велосипеден транспорт и обвързване на изградената мрежа от велосипедни алеи.

В процес на подготовка са дейностите свързани с надграждането на системата за управление на трафика и въвеждането на системи за интелигентно управление на трафика - създаване и поддържане на транспортен модел на община Бургас.

В процес на анализ и пилотно изпълнение е Смарт Бургас, платформа 3-ДЕО пилотна, интеграция на системите за паркиране в трети софтуери за мобилност във връзка с въвеждането на системи за управление на паркирането с фокус върху изграждане на интегрирана система за управление на обществените паркинги и зоните за контролирано паркиране (синя и зелена зона).

Във връзка поетапно въвеждане на преференциален данък МПС за електро- и хибридни МПС към момента на оценка „Синя и Зелена зона“ на гр. Бургас издават стикери за безплатно паркиране в обхвата на цялата зона с въведен режим на платено паркиране.

Анализируют се възможностите за разработване на стратегия за поетапна декарбонизация на обществения и междуселищен транспорт, за промяна на модела на тарифиране за линиите, обслужващи извънградската част на общината, за разработване на тарифен модел за включване на всички населени места в общината в единна интегрирана тарифна система и за оптимизация на разписанията на обществения транспорт.

Текущо и постоянно в периода се извършват дейности за надграждане и развитие на пешеходното движение; актуализация на хоризонталната маркировка и знаковото стопанство с цел пътна безопасност, въвеждане на дигитални услуги за гражданите и бизнеса в сферата на мобилността и развитие на мобилността като услуга.

Анализируют се възможностите за внедряване на аналитична система в обществения транспорт; динамична оптимизация на разписанията на обществения транспорт и поставяне на електронни информационни табла с броячи на ключови велоалеи.

Общинската комисия по безопасност на движението по пътищата подпомага на общинско ниво организацията на изпълнението на политиката по безопасност на движението по пътищата за постигане на целите, приети с Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България, и изпълнение на плановете за действие към нея, като планира, ръководи, координира и отчита изпълнението на мерки по безопасност на движението по пътищата.

Създадена е тематична група в Местното звено за устойчивост и климатична адаптация към Община Бургас за създаване на обществен съвет по мобилността като консултативен орган за вземане на решения и се дискутират възможностите и условията

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

за създаване на аналитично звено за транспортни политики в структурата на Община Бургас и укрепване на капацитета на експертите.

В периода на оценка текущо се провеждат информационни кампании с цел стимулиране на алтернативни начини на придвижване и нова култура на градска мобилност; кампании за насърчаване на позитивното отношение и подкрепа към мерките за декарбонизация на транспорта; кампании за безопасност на уличното движение в градска среда, включително и на изградените площадки за пътна безопасност в учебни заведения на територията на общината; кампании за популяризиране на политиките за устойчива градска мобилност като водещ приоритет за управление на града, включително и в рамките на Седмицата на мобилността.

Ежегодно се извършва „Годишен анализ на Modal split (Модално разделяне на пътуванията по видове) във връзка с изпълнение на мярка 4.8. от Плана за управление на градската мобилност“.

Регулярно се извършват проверки по пешеходните зони. В провежданите специализирани операции по безопасност на движението са включени няколко направления, следени от полицаите:

- спазване на изискванията за скоростен режим,
- съблюдаване на пътната маркировка от велосипедисти и пешеходци и отнемане предимството на пешеходци, пресичащи по пешеходни пътеки,
- преминаване през зони за пешеходци без велосипедиста да избутва велосипеда;
- регулиране на трафика от електрически превозни средства (тротинетки, велосипеди).

В процес на анализ и проучване на възможностите са предвидените дейности за иновации, данни и използването на изкуствен интелект за ефективно управление и оптимизация на интелигентната мобилност.

В процес на планиране е проект за създаване и развитие на Транспортно-логистичен хъб към ВНИП с цел повишаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите от парникови газове на предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика и зелени индустрии и високотехнологични производства и дейности за изграждане на системи за защита от шума - шумозащитни екраниращи съоръжения /шумозащитни стени и плътни зелени пояси/ около натоварени транспортни - комуникации, промишлени зони, летище (бул. „Стефан Стамболов“ при МБАЛ Бургас; бул. „Тодор Александров“; Летище „Бургас“ - кв. Сарафово; кв. Крайморие и др. съгласно стратегическата карта на шума);

В процес на подготовка и съгласуване на ТИП и подготовка за кандидатстване за финансиране от страна на държавата за изграждане на железопътна връзка между жп гара Бургас и летище Бургас. За изпълнението на проекта за изграждане на железопътна връзка между жп гара Бургас и летище Бургас са необходими подготвителни дейности, включително подготовка на завършен технически проект, в съответствие с изискванията

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

на европейските и национални регламенти, изготвяне на Подробен план за развитие (ПУП) и подготовка на документация за процедури за придобиване на земя, необходими за строителните работи в следващия етап на изпълнение на проекта, както и подготовка на всички необходими съпътстващи документи за целите на кандидатстване за финансиране на последващите строителни дейности.

В процес на анализ и проектиране е мярката за изграждане на интегрирана система от обществени паркинги - подземни, полуподземни, многоетажни и буферни паркинги, зони за паркиране и система за управление.

В процес на подготовка са дейностите за развитие на интегрирана инфраструктура за велосипеден транспорт - обвързване на изградената мрежа от велосипедни алеи и доизграждане на такива.

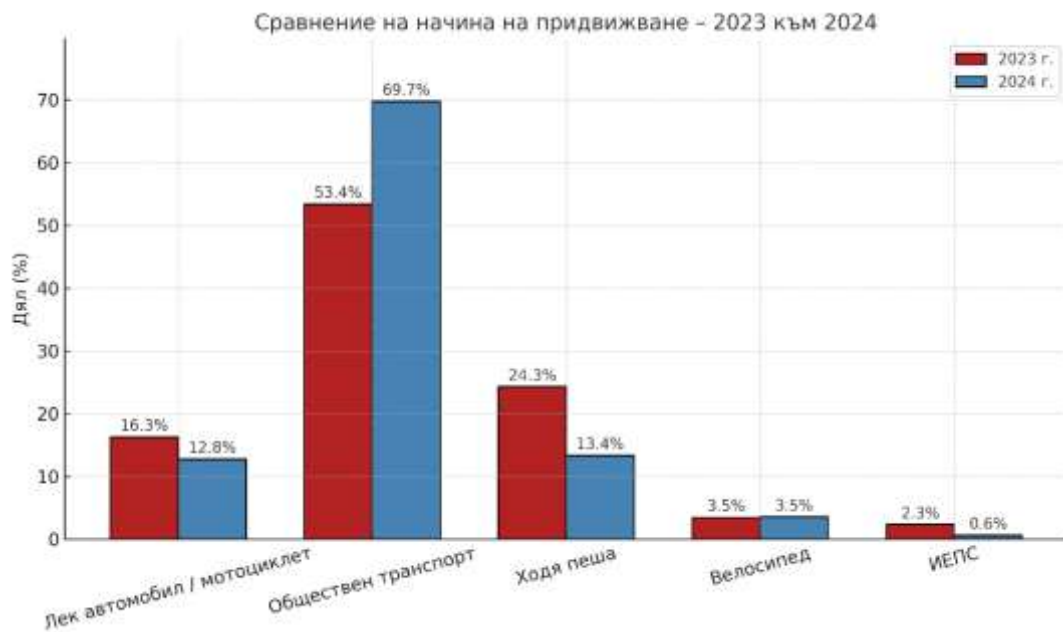
Важна за оценката на изпълнението на ПУГМ е информацията от резултатите от проведени през 2023 и 2024 г. анкетни проучвания относно ежедневното придвижване на гражданите в градска среда, тъй като очертават и проследят тенденциите и промените в предпочитаните форми на транспорт.

Модели на придвижване - сравнение на относителните дялове по категории

Вид придвижване	2023 г. (%)	2024 г. (%)
Обществен транспорт	53,39	69,73
Лек автомобил / мотоциклет	16,28	12,75
Ходя пеша	24,29	13,36
Велосипед	3,45	3,55
Индивидуално електрическо превозно средство (ИЕПС)	2,34	0,61
Друго*	0,25	-

**Отговорите с категория 'Друго' от 2023 г. не са включени в графичното представяне поради незначителен дял (<1%) и непредставителност (не е описана нова категория).*

Сравнение на начина на придвижване – 2023 към 2024

Тенденции в начина на придвижване (2023 г. към 2024 г.) показват следното:

- **Ръст на общественя транспорт:**

През 2024 г. общественият транспорт бележи значителен ръст с над 16 процентни пункта спрямо 2023 г. – от 53,4% на 69,7%. Това е най-значимата промяна, която може да се тълкува като резултат от подобрения в транспортната услуга, по-добро разписание, достъпност, мерки в подкрепа на устойчивата мобилност, цени или доверие на гражданите.

- **Спад в пешеходното придвижване:**

Делът на хората, които ходят пеша, спада значително – от 24,3% до 13,4%. Възможни причини са по-дълги маршрути, неблагоприятни условия за пешеходци или по-добри транспортни алтернативи.

- **Намаляване на използването на автомобили:**

Макар и по-малко драстично, леките автомобили и мотоциклетите също бележат спад – от 16,3% до 12,8%, което е умерено, но последователно движение в полза на общественя транспорт.

- **Стабилност при велосипедите:**

Делът на придвижване с велосипед остава почти без промяна – около 3,5%, което показва постоянен, но ограничен интерес.

- **Слабо използване на ИЕПС:**

Индивидуалните електрически превозни средства отбелязват спад (от 2,3% на 0,6%), вероятно поради сезонност, достъпност или промени в регулациите.

Данните от двете последователни години ясно очертават нарастващото значение на общественя транспорт в ежедневната мобилност на гражданите. Същевременно се наблюдава отстъпление при пешеходното придвижване и индивидуалния моторизиран

транспорт. Това подчертава необходимостта от балансирана градска мобилна политика, която не само насърчава обществения транспорт, но и създава условия за безопасни, достъпни и устойчиви алтернативи като ходене пеша, велосипеди и ИЕПС.

Показателни са и данните от проведеното **специализирано анкетно проучване „Транспортно поведение“ – 2024 г.**, във връзка с дейности по проект „Прилагане на общински планове за устойчива градска мобилност за преход към климатично неутрално и устойчиво на климатичните промени общество“, което макар и да не е представително (включили са се 408 респондента) очертава важни аспекти, които следва да се имат предвид както при изпълнението на мерките предвидени в ПУГМ, така и при евентуална негова актуализация в бъдеще.

Общественият транспорт е най-предпочитаният начин за придвижване (93,1%), следван от ходене пеша (26,2%). Леките автомобили и мотоциклети също са често използвани (21,6%), докато други форми на транспорт като велосипеди и индивидуални електрически превозни средства са с по-ниска популярност. 72% от респондентите, които използват обществения транспорт са удовлетворени от неговото качество и удобство (напълно удовлетворени – 32%; удовлетворени – 40%). Едва 8% са респондентите, които не се чувстват частично или напълно неудовлетворени от използването на обществения транспорт в Бургас. Над 40% от респондентите считат, че градският транспорт следва да бъде по-редовен, за да се превърне в предпочитан и надежден начин на придвижване за тях. Втората най-съществена промяна според анкетирания е модернизацията на градския транспорт – 1/3 от анкетирания посочват, че ако градския транспорт стане по-модерен и екологичен, той би се превърнал в предпочитана за тях форма на придвижване в рамките на града.

Данните подчертават значението на обществения транспорт, който обслужва мнозинството от пътуващите, както и необходимостта от поддържане и подобряване на инфраструктурата за пешеходци, които формират значителна част от придвижванията. Освен това, по-ниският дял на велосипедите и електрическите превозни средства посочва наличие на потенциал за развитие на тези устойчиви начини на транспорт чрез подобрения в мрежата от велоалеи и стимули за ползване на екологични превозни средства.

Най-важното **предимство на обществения транспорт** според респондентите е електронният билет, валиден за всички линии, следвано от възможността за прекачвания и времето за пътуване. Тези аспекти подчертават значението на удобството и ефективността на транспортната система. Комфортът на пътуване и цената на билета също са високо оценени, но с по-нисък приоритет. По-малко значими са условията по спирките и удобството при водене на деца, което е релевантно за по-ограничена аудитория. Данните ясно насочват към фокусиране върху ключови аспекти като удобство, ефективност и достъпност.

Най-големите недостатъци според респондентите са условията по спирките и редовността и интервалите, следвани от липсата на удобни маршрути и отдалечеността на спирките. По-малко значими са комфортът и времето за пътуване, докато

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

електронният билет и цената на билета са възприемани като най-малко проблемни. Данните подчертават необходимост от подобрения, свързани с организацията и достъпността на транспорта.

Респондентите показват ясно предпочитание към дългосрочни и икономически изгодни превозни документи, като електронният пакет за 50 пътувания е най-популярният избор. Хартиеният билет остава широко използван, вероятно поради удобството му за нередовни пътници или туристи. Високият дял на пенсионерските и студентските абонаментни карти подчертава значението на ценовите преференции за тези социални групи. По-ниското използване на електронното портмоне и пакета за 30 пътувания може да се дължи на липсата на икономическа привлекателност в сравнение с други опции. Данните показват, че пътниците са склонни да избират документи, които предлагат оптимално съотношение между цена и удобство

Най-популярният метод за зареждане на електронни карти е на каса, посочен от 62,5% от респондентите, което подчертава зависимостта от физически точки за обслужване. Електронното приложение и вендинг машините се използват по-рядко, вероятно поради ограничен достъп или липса на информираност. Значителен дял от респондентите (22,8%) заявяват, че не притежават електронна карта, което показва потенциал за по-нататъшно популяризиране на електронните решения. Тези резултати подчертават необходимостта от по-добра достъпност и удобство на дигиталните методи за зареждане.

В заключение може да се направи извод, че общественият транспорт е основен фактор в придвижването, но има потенциал за оптимизация, особено в натоварените часове. Личните автомобили продължават да бъдат широко използвани, но с ниска ефективност. Въпреки че малък дял от респондентите извършват повече от две пътувания на ден, транспортната мрежа трябва да бъде гъвкава, за да отговаря на широк спектър от нужди. Само 2,7% от респондентите са използвали нощния обществен транспорт, което показва ограничено търсене на услугата, недостатъчна информираност, ограничено разписание или ниска потребност от придвижване през нощта. Данните подчертават ограниченото използване на нощния обществен транспорт, като потребителите го използват основно за специфични маршрути и цели. Това може да е индикатор за недостатъчна осведоменост или липса на подходящи услуги. Въпреки това, високият дял на пътуванията за развлекателни цели и в празнични дни показва потенциал за разширяване на услугата в тези направления. Идентифицирането на ключовите маршрути и повишаването на достъпността и информираността може да увеличат използването на нощния транспорт.

Платените улични зони за паркиране (Синя/Зелена зона) са най-често използваната опция за паркиране в града, но основен проблем е недостигът на свободни места, което затруднява тяхната ефективност. Въпреки че тези зони са предпочитани от мнозинството, честотата на ползването им остава ниска, като повечето респонденти ги използват само от време на време. Това показва, че паркирането в града е възприемано като ограничено и неудобно. Мнозинството от респондентите са против разширяването както на Синята зона, така и на Зелената зона, което показва широко несъгласие сред анкетираните. Само около 25% от анкетираните подкрепят разширяването на зоните,

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

което показва ограничена обществена подкрепа за тези инициативи. Респондентите, които *не* биха подкрепили разширението на зоните за платено паркиране, преобладават значително (56%), над тези които подкрепят подобно решение на общината (29.3%). Близо 15% от анкетираният пък считат, че подобно ограничение не би ги засегнало пряко. Увеличаването на капацитета и оптимизацията на управлението на платените зони може значително да подобри тяхната достъпност и удовлетвореността на потребителите.

Голяма част от респондентите подкрепят разширяването на вело-алейната мрежа, което отразява значителен интерес към подобряване на инфраструктурата за велосипедисти. Въпреки това, около 43% не изразяват подкрепа или заявяват неутрална позиция, което предполага необходимост от допълнителна комуникация и ангажираност по темата.

Също така мнозинството респонденти не подкрепят ограничения на трафика, въпреки че има значителна група, която би приела балансирани мерки с изключения. Това подчертава необходимостта от **внимателно обмисляне и комуникация на потенциалните промени в управлението на трафика в центъра на града.**

Резултатите показват, че мерките, които анкетираният жители на общината намират за най-ефективни са тези, насочени към изграждане/подобряване на транспортни връзки, маршрути, улици, тротоари и др. – над половината от респондентите считат, че тази група мерки се характеризира с най-висока степен на ефективност. Следват мерките, насочени към изграждане на паркинги и създаване на паркоместа, както и мерките, чиито фокус попада върху създаване на по-добра организация на движението – съответно 45% и 43% от анкетираният жители са посочили, че тези групи мерки са особено ефективни за намаляване замърсяването в общината и намаляване парниковите газове от автомобилния транспорт

В сравнителен план, като по-ниско ефективни респондентите оценяват мерките, насочени към развитие на мрежа от зарядни станции за електрически автомобили и информационните кампании за повишаване на обществената осведоменост – под 1/5 от анкетираният вярват, че тези групи мерки се отличават със висока степен на ефективност от гледна точка на замърсяването в общината.

Първите 3 години от прилагането на ПУГМ показват стабилен и съществен напредък в посока подобряване на екологичната характеристика на обществения транспорт; развитие на подобрена велоинфраструктура и пешеходна достъпност; осъзнаване на нуждата от трансформация в транспортното поведение. Добър темп се отчита и в изпълнението на заложените проекти и концепции за подобрене, спрямо заложените в ПУГМ срокове.

Забавянето при достигането на някои индикатори се дължи най-вече на външни фактори (забавен старт на програмите с европейско финансиране, усложнена политическа и икономическа международна обстановка, процедурни предизвикателства). Това води до невъзможност за осигуряване на достатъчен обем финансиране за реализиране на всички мерки в кратък период от време и провокира ускоряването на процесите на дигитализация и координация между звената на общинската администрация и други заинтересовани лица, свързани с проблемите на мобилността.

Индикатори за изпълнение на ПУГМ - Бургас (2021–2031) към 31.12.2024 г.

Приоритет	Показател и целева стойност	Описание	Мярка	Стойност 2023г.	Стойност 2024 г.	Междинен анализ:	Период на наблюдение	Следващ Обобщен анализ на промяната	
Приоритет 1 Декарбонизация и здраве	Разпределение на пътуванията – 2027 г.-2031г. Намаляване на трафика с до 10% в централната градска част в полза на активната мобилност	Обществен транспорт Автомобили/МПС/ Пешеходно движение Велосипедно движение Индивидуално електрическо превозно средство (ИЕПС) Друго*	%	53,39 16,28 24,29 3,45 2,34 0,25	69,73 12,75 13,36 3 ,55 0,61 -	Междинен анализ и проследяване на промените	Ежегодно	2027	
	Годишен пробег обществен транспорт	Изпълнен пробег по градска транспортна схема	км.	6 712 261 км	6 800 000 км	Растеж: 88000 км.	Ежегодно	Ежегодно	
	Моторизация	Степен на моторизация – брой автомобили на 1000 жители.	Степен	530/1000 (2020)	502/1000	480/1000		Ежегодно	Ежегодно
	Средна възраст на автобусен/тролейбусен парк „Бургасбус“	Обслужване на градската транспортна схема	години	7 години	6,8 години	понижение		Ежегодно	2027 г.
	Автобусен парк Бургасбус	Дял на нискоемисионните автобуси на дизелово гориво (евро 6)	%	6,21%	6,0%	понижение		Ежегодно	2027 г.
		Дял на автобуси с алтернативни горива	%	72,67 %	80%	увеличение		Ежегодно	2027 г.

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

	(електрически, CNG и др.)							
	Брой електрически автобуси, тролейбуси, водородни автобуси	бр.	78	80	увеличение	Ежегодно	2027 г.	
	Дял на нископодовите превозни средства	%	100	100	устойчивост	Ежегодно	2027 г.	
	Дял на климатизираните превозни средства	%	100	100	устойчивост	Ежегодно	2027 г.	
	Намаляване на емисиите на CO2 от транспорт	Емисии на CO2 от транспорт	%	-	-16%	Намаляване на емисиите на CO2 от транспорт с 28% до 2030 г	Ежегодно	2027 г.
	Минимизиране на броя дни с надвишение на среднодневните норми на вредни емисии	Програма КАВ	бр.	7	6	намаление	Ежегодно	2027 г.
	Увеличение на електромобилите на територията на общината до 3000	Брой електромобили, регистрирани на територията на общината или Брой електромобили на 1000 жители	бр. %	300	1200	увеличение	Ежегодно	2027 г.
	Дял на електромобилите, използвани от Община Бургас и общинските	Дял на електромобилите, използвани от Община Бургас и	%	10%	17%	увеличение	Ежегодно	2027 г.

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

	предприятия до над 25%	общинските предприятия						
	Зарядни станции - Брой зарядни станции и зарядни точки за електромобили (Частни) и (Общински) до 200 бр.	Брой зарядни станции и зарядни точки за електромобили частни и общински	бр.	35	85	увеличение	Ежегодно	2027 г.
				3	7			
	Изграждане на системи за защита от шума – до 4000 м.	Метри (Сарафово; Трапезица и др.)	м	1200	2000	увеличение	Ежегодно	2027 г.
Приоритет 2 Градска среда за устойчива и безопасна мобилност	Велосипедна инфраструктура – надграждане на веломержата и велоинфраструктурата	Дължина на велоалеи	км.	69 км	76 км	увеличение	Ежегодно	2027 г.
		Мобилни острови	бр.	-	1			
	Велосипедна инфраструктура – велостоянки до минимум 20 бр.	Стоянки за велосипеди под наем	бр.	14	17	увеличение	Ежегодно	2027 г.
	Велосипедна инфраструктура - стоянки за велосипеди (в сгради публична собственост) – увеличение до минимум 200 бр.	Парко-стоянки за велосипеди (в сгради публична собственост)	бр.	40	120	увеличение	веднъж	2031 г.
	Велосипедна инфраструктура – увеличение до минимум 10 бр.	Велоплощадки за обучение на деца в правилата на движение	бр.	0	4	увеличение	веднъж	2031 г.
	Велосипедна инфраструктура - велосипедни надлези до минимум 3 бр.	Велосипедни надлези за безконфликтно пресичане на	бр.	0	1	увеличение	веднъж	2031 г.

Междинна оценка на изпълнението на ПУТМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

		натоварени градски магистрала						
	Велосипедна инфраструктура – до минимум 3	Велопаркинги	Бр.	1	5	увеличение	веднъж	2031 г.
	Пешеходна инфраструктура – постоянно подобряване	Новоизградени пешеходни зони	кв.м.		5 500 кв.м	увеличение	Ежегодно	Ежегодно
	Да се създадат регистри за проследяване на индикаторите, вкл. в ГИС да се включат слоеве, които да следят растежа с регистрова и картова информация					Увеличение на достъпната картова и регистрова информация свързана с мобилността през интегрираните дигитални инструменти на Община Бургас	Ежегодно	Ежегодно
	Пешеходна инфраструктура	Ремонт на тротоарите и алеите	кв.м.		40 000 кв.м		Ежегодно	Ежегодно
	Пътна безопасност - Намаляване на злополуките на пътя с 20% в град Бургас	Общ брой пътнотранспортни произшествия	бр.	865	800	намаление	Ежегодно	Ежегодно
	Паркиране - надземни етажни паркинги и полуподземни паркинги в комплексите – до 5 бр.	Изграждане на надземни етажни паркинги и полуподземни паркинги в комплексите	Брой			Увеличение * В процес на проектиране на 2 бр. нови	Веднъж	2031
	Паркиране - Буферни паркинги („Park and Ride”) – до 3 бр.	Буферни паркинги („Park and Ride”)	Брой паркинги				Веднъж	2031

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

	Паркиране - подземни паркинги – до 3 бр.	Изграждане на подземни паркинги	Брой паркинги				Веднъж	2031
Приоритет 3 Интелигентна мобилност	Прилагане на аналитични модели за интелигентно управление	Надграждане създаване и поддържане на транспортен модел на община Бургас и добавяне на нови функционалности	1				Веднъж	2031 г.
	Внедряване на аналитична система в обществения транспорт	Система за анализ на данните, свързани с мобилността	брой				Веднъж	2031 г.
	Електронни информационни табла с броячи на ключови велоалеи – до 5 бр.		брой				Веднъж	2031 г.
Приоритет 4 Ефективна мобилност	Средна съобщителна скорост на обществения транспорт	На база линии Б1, Б2, Б11, Б12, 11/12, 9/9а, Т1, Т2	км/ч	21,2	21,5	увеличение	Ежегодно	2027 г.
	Удовлетвореност от обществения транспорт	Дял на потребителите, изразяващи задоволство от качеството на услугите на обществения транспорт, включващи надеждност, комфорт, чистота, сигурност, тарифи, информация и грижа за клиентите	дял	54%	54%	устойчивост	Ежегодно	2031

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

Приоритет 5 Отговорна мобилност	Проведени информационни кампании	Брой проведени информационни кампании	брой	4	5	увеличение	Ежегодно	2027 г.
--	--	---	------	---	---	------------	----------	---------

Индикатори за изпълнение на ПУГМ (2021–2031)

Индикатор	2020	2023	2025 (оценка)	2031 (целева)
Моторизация (бр. коли/1000 жители)	530.0	510.0	495.0	480.0
Пътувания с обществен транспорт (млн.)	16.2	17.5	18.0	19.5
Дял на електробуси и CNG (%)	72.7	78.0	82.0	90.0
Дължина на велоалеи (км)	69.0	74.0	78.0	80.0
ПТП в града (бр.)	865.0	820.0	780.0	692.0

3. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Община Бургас провежда устойчива политика на планиране и реализиране на мерки за подобряване на условията за мобилност за:

- повишаване на привлекателността и достъпността на обществения транспорт чрез обновяване на автобусния парк, въвеждане на нова транспортна схема със система от бързи автобусни линии, обновяване на заслоните на спирките, крайните терминали и автогарите, въвеждане на съвременна електронна билетна система и система за информация на пътниците и видеонаблюдение по спирките и в автобусите, както и система за приоритет на градския транспорт;

- оптимизиране на транспортните потоци чрез въвеждане на интегрирана система за следене на трафика и централизирано управление на светофарните уредби, както и информационна система в реално време за осигуряване на пътна информация чрез табла с променящо се съдържание за основните входни артерии на града.

- подобряване качеството на услугите, свързани с мобилността, като предоставяне на дигитални решения за информираност и закупуване на услуги (транспортни карти и билети; такси за паркиране и комбинирани билети) през мобилни и/или уеб базирани приложения, както и планиращи маршрута приложения, интегрирана градска платформа, обединяваща всички аспекти на мобилността на едно място и др.

- разширяване и модернизиране на системите за управление на паркирането (синя и зелена платена зона за паркиране) в града, планиране изграждането на буферни паркинги,

- подобряване на достъпността на средата, свързана с придвижване на хора в неравностойно положение, поддържане на услугата „Позвъни и се вози“, за хора със затруднена мобилност и др.

- подобряване на привлекателността на пешеходните пространства и повишаване на степента на сигурност при ходене пеша чрез изграждане на нови надлези и подлези.

- провеждане на промоционални, мотивационни и обучителни публични събития, училищни събития и кампании в рамките на Седмицата на мобилността и извън нея.

ПУГМ на община Бургас е ключова част от стратегическата визия за устойчивото развитие на общината. Това е документ в развитие и чрез интегриране на нови или допълващи мерки в него, съобразени със съществуващите и бъдещи планове и програми, се постига съгласуваност на всички усилия за **подобряване на градската мобилност, качеството на живот и устойчивото икономическо развитие в общината в контекста на новите предизвикателства за климатична адаптация.**

Съществуващата синергия с европейски и национални програми е предпоставка да се осигурят допълнителни ресурси и възможности за успешно реализиране на приоритетите на общината в областта на мобилността.

Предвид резултатите от междинния анализ и от проведените социологически проучвания, реализирани в изпълнение на Стратегическия интегриран проект

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

„Прилагане на общински планове за устойчива градска мобилност за преход към климатично неутрално и устойчиво на климатичните промени общество“, LIFE22-IPC-BG-LIFE-SIP CLIMA-SUMP, с финансиране по Програма LIFE на ЕС, идентифицираните добри практики, както и новите възможности за финансиране на проекти в разглежданата област могат да се предприемат действия за актуализация на някои от мерките в плана в съответствие с Националния план за устойчиво развитие на транспортния сектор, националните планове за качество на въздуха и за контрол на замърсяването на въздуха, националните планове за, климат и околната среда, както и с европейските планове и политики за устойчив транспорт и климат.

През 2024 г. ЕС прие нова Директива (ЕС) 2024/2881 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 година относно качеството на атмосферния въздух и за почист въздух за Европа. Директивата въвежда нови по-строги норми за качество на въздуха и нови норми по показателя ФПЧ 2,5. В тази връзка е необходимо да се положат допълнителни усилия за намаляване на замърсяването чрез различни мерки, вкл. в областта на транспорта, като напр. екологични превозни средства, подобряване на обществения транспорт и разширяване на алтернативните начини на придвижване и др.

Ключовите насоки за подобрене и ускоряване на изпълнението на Плана за устойчива градска мобилност (ПУГМ) включват:

- **ускорено изпълнение на инфраструктурни проекти**, чрез финализиране приоритетно на одобрените за реализация инвестиционни проекти за надграждане на велосипедната мрежа и изграждане на нови паркинги.

- **оптимизация на обществения транспорт**, като целта е до цел до 2027 г. минимум 40% от автобусния парк да бъде електрически или хибриден. В допълнение е важно да се въведе система за приоритизация по светофарите не само на градския автобусен транспорт, но и на други МПС със специален режим, като линейки, пожарни коли и др., коли на гражданска защита и др. за осигуряване на основните транспортни коридори при кризи и инциденти

- **подобряване на транспортната свързаност с по-големите населени места и осигуряване на бърз и удобен достъп до важни основни услуги, работни места и образователни институции**, чрез:

- улесняване на мобилността и достъпа до отделните места и важни услуги, като се осигури по-добра свързаност с по-големите населени места.
- внедряване на адаптирани и/или споделени транспортни услуги, които да отговорят на търсенето на пътувания и да осигурят устойчиви решения за хората в тези райони.
- оптимизация на ресурсите чрез гъвкави транспортни услуги, които да съчетават обществен транспорт с индивидуални нужди на гражданите и да намалят излишните разходи.

- **усъвършенстване на местните общински разпоредби**, свързани с навлизането на електрическите превозни средства, зарядна инфраструктура и предизвикателствата

около тях в по-дългосрочен план;

- **стимулиране на алтернативните начини на мобилност** - пешеходно придвижване и велосипедизъм;

- **осигуряване на интеграция на данните в реално време** от различните транспортни системи и достъпност на данните в отворени формати;

- **подобряване на мониторинга и отчетността към обществото** по темите на мобилността, чрез създаване на интегриран публичен онлайн портал, където да се публикуват в реално време данни за ПУГМ-индикаторите (трафик, емисии, обществен транспорт); ежегодно обновяване на междинната оценка, базирана на реални данни.

- **по-широко привличане на обществеността и други заинтересовани страни в процеса на вземане на решения** за мобилността на общината и за обществена осведоменост. Важен акцент е засилването на фокуса и публичността върху енергийната ефективност и климатичната адаптация в мобилността, чрез дейността на „Звеното за климатична адаптация“ - този подход цели по-тясно обвързване на транспортното планиране с климатичните политики на общината, засилване на общественото участие и внедряване на енергоспестяващи решения в транспорта. Реализирането на тези действия ще подпомогне постигането на дългосрочна устойчивост на транспортната система и ще осигури по-добра координация между стратегическите проекти и целите за климатична неутралност до 2031 г.

- **предвиждане на повече дейности за подпомагане постигането на енергийна ефективност и климатична адаптация в мобилността**, в контекста на политиките за ограничаване на социалните неравенства, като засилване на социалното измерение, чрез включване на допълнителни анализи за достъпността за възрастни хора, хора с увреждания и ученици, и др.; планиране на специфичните мерки в мобилността; предвиждане на субсидирани абонаментни карти за „транспортно бедни“ групи не обхванати в сега действащите субсидирани категории уязвими групи.

- подкрепа на **зелената трансформация и климатичната устойчивост чрез** въвеждане на пилотни нискоемисионни зони до 2028 г. в централната градска част; засаждане на буферни зелени пояси по основните коридори за алтернативно придвижване.

- прилагане на мониторинг чрез активното ползване на ГИС системата и другите дигитални инструменти и интегрирани интелигентни платформи на града;

- разработване на междинна ревизия на ПУГМ към 2027 г. на база изпълнение и промени в средата.

В изпълнение на стратегическите цели на общината за енергийна ефективност и климатична неутралност до 2031 г., е препоръчително да се изведе на преден план интегрирането на инструментите, предвидени в Закона за енергийната ефективност и Закона за енергията от възобновяеми източници, в планирането и изпълнението на мерките за устойчива градска мобилност (интегриране на енергийно ефективни

Междинна оценка на изпълнението на ПУГМ на община Бургас за периода 2023-2025 г.

инструменти и финансови механизми в сферата на мобилността). Възможните направления за действие включват:

- Прилагане на Схемата за задължения с енергийни спестявания (СЗЕС) – за реализиране на проекти, чрез които общината може да генерира удостоверения за енергийни спестявания (УЕС) от реализирани мерки в транспортния сектор (електробуси, зарядни станции, енергийно ефективно улично осветление, интелигентни системи за управление на трафика).
- Развитие на ЕСКО механизми и договори с гарантиран резултат – за финансиране на мерки за повишаване на енергийната ефективност в транспортната инфраструктура, общинския автопарк и обслужващите сгради (депа, гаражи, станции). Тези модели позволяват реализиране на проекти без предварителна общинска инвестиция, чрез споделяне на постигнатите енергийни спестявания.
- Създаване или участие в енергийни общности – за изграждане и управление на ВЕИ инсталации за захранване на транспортна инфраструктура и електромобилна зарядна мрежа (напр. фотоволтаични навеси на паркинги, соларни спирки, енергийно неутрални автобусни депа), както и управление на споделена мобилност.
- Усъвършенстване на административен и експертен капацитет – предвижда се общината да разработи вътрешни правила и процедури за прилагане на горепосочените инструменти, както и за координация между звената, ангажирани с енергийната ефективност, транспорта и климатичните политики.
- Партньорства с частния сектор – насърчаване на участието на енергийни оператори и задължени по СЗЕС лица в съвместни проекти за енергийна ефективност и ВЕИ в сферата на градската мобилност.

Използването на тези механизми ще позволи на Община Бургас да разшири възможностите си за инвестиции в устойчива мобилност, като същевременно намали енергийните разходи и въглеродния отпечатък на транспортната система.

Нови възможности за финансиране на мерки за устойчива мобилност

Социалният фонд за климата на ЕС е нов източник на финансиране на прехода към климатично устойчиво и нисковъглеродно общество за периода 2026-2032 г. в областта на енергийната ефективност и транспорта, за преодоляване на енергийната и транспортна бедност. След приемането на Социален план за климата на Р. България, общините в България, вкл. Община Бургас, ще могат да се възползват от средства от този фонд за внедряване на мерки, насочени към подобряване на достъпността на транспортните услуги в селските райони на общината, чрез пряко и непряко подпомагане на домакинствата, както и въвеждане на други мерки за преодоляване на транспортната бедност. България ще разполага със средства от този европейски фонд в размер на около 6 млрд. лева за периода 2026-2032 г. Препоръчително е общината трябва да планира мерки на най-ранен етап, за да може да се възползва от новите възможности. Така обновеното съдържание на ПУГМ ще осигури по-целенасочено и измеримо изпълнение, така че да бъдат постигнати заложените стратегически цели до 2031 г.